PDST

An Luach is fearr a bhaint as ról na bpost freagrachta: Acmhainn Ceannaireachta a fhorbairt

Sinéad Nic Giolla Chionnaigh
27 Eanáir 2023

1

Machnamh…

- Ról an Príomhoide Chúnta a inniúchadh i gcómhthéacs ABAS 2002 agus na ciorcán 44/2019 agus 03/2018
- Ceannaireacht dháilte eifeachtúil i gcómhthéacs na ceannaireachta scoile.

2

Ciorclán 44/19 and Ciorclán 3/18
Príomhoidí Cúnta

'Tá poist tábhachta straitéisí i gceannaireacht, bainistíocht agus riarachán na scoile ag Príomhoidí Cúnta'

' De réir prionsabal na ceannaireachta dáilte bíonn Príomhoidí Cúnta ag obair i bhfoirne i gcomhar leis an bPríomhoide agus / nó an bPríomhoide Tánaisteach agus tá freagracht roinnte acu ar chóimhéid le leibhéal an phoist

3

Creat Ceannaireachta

" …soláthraitear tuiscint agus teanga choitianta maidir le heagrú agus cleachtadh róil na ceannaireachta agus na bainistíochta i scoileanna na hÉireann".

Ciorclán 44 2019
Ciorclán 03/2018
Ciorclán 43/2022

4

Réimsí ceannaireachta

- Teagasc agus foghlaim
- Forbairt na scoile (lena n-áirítear forbairt curaclaim) a threorú tacaíocht le scoláirí lena n-
- Áirítear folláine
- Feabhsú scoile
- Ceannaireacht/bainistiú agus forbairt daoine aonair agus meithleacha foirne
- Oideachas speisialta agus cuimsiú
- Tacú le múinteoirí le linn céim ionduchtúcháin a ngairmréime

5

Tuairisc agus Athbhreithniú

7

"Ba cheart aird a thabhairt ar an tábhacht a bhaineann le deis a thabhairt do shealbhóirí poist cur lena gcuid scileanna agus lena gcumas ceannaireachta agus iad sin ag forbairt trí roil cheannaireachta éagsúla sa scoil a shannadh dóibh áit ar féidir sin a dhéanamh. Meastar gur gné thábhachtach é sin dá bhforbairt ghairmiúil féin"

(Circulars 44/19 and 3/18)

6

Ag breathnú ar an Scoil Againne 2022

7

Ceannaireacht agus Bainistíocht Réimsí LAOS

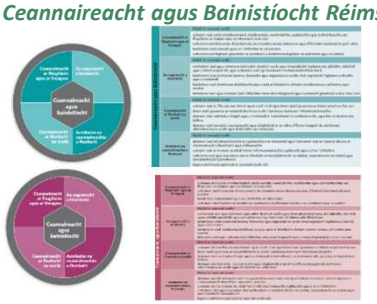

Dhá dhiminsean ag an gcreat cáilíochta
- Foghlaim agus Teagasc
- Ceannaireacht agus bainistíocht

Déantar gach diminsean a struchtúrú ag baint úsáid as ceithre réimse.

8

Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2022

Acmhainn na ceannaireachta a fhorbairt

Maidir le ceannairí scoile:

déanann siad léirmheastóireacht ar a gcleachtas mar cheannairí agus forbraíonn siad an tuiscint atá acu ar cheannaireacht éifeachtach agus inbhuanaithe

cuireann siad ar chumas na mball foirne ról cheannaireachta a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm

cothaíonn siad agus éascaíonn siad an fhorbairt ar rannpháirtíocht na ndaltaí, ceannaireacht na ndaltaí agus rannpháirtíocht tuismitheoirí

tógann siad lionraí gairmiúla le ceannairí scoile eile

Acmhainn na ceannaireachta a fhorbairt

Maidir le ceannairí scoile:

déanann siad léirmheastóireacht ar a gcleachtas mar cheannairí agus forbraíonn siad an tuiscint atá acu ar cheannaireacht éifeachtach agus inbhuanaithe

cuireann siad ar chumas na mball foirne ról cheannaireachta a ghlacadh agus a chur i bhfeidhm

cothaíonn siad agus éascaíonn siad an fhorbairt ar rannpháirtíocht na scoláirí, ceannaireacht na scoláirí agus rannpháirtíocht tuismitheoirí

tógann siad lionraí gairmiúla le ceannairí scoile eile

10

Ag Breathnú ar an Scoil Againne 2022
Ról Ceannaireachta do Chách

PDST

Aithnítear sa chreat freisin go bhfuil ról ceannaireachta ag gach múinteoir laistigh den scoil agus féachtar leis an gcreat tacú le múinteoirí a dtréithe agus a gcáilíochtaí ceannaireachta a aithint. **Tá sé i gceist mar sin go gcabhródh diminsean na ceannaireachta agus na bainistíochta le gach múinteoir peirspictíocht a fháil ar a róil cheannaireachta féin sa scoil** agus ar conas is féidir leo a scileanna ceannaireachta a fhorbairt agus a leathnú thar am.

ABAS 2022 lch 10

PDST

Ceannaireacht dháilte eifeachtúil?

12

Ceannaireacht dháilte

Cad a thugann chun cuimhne nuair a chloiseann tú an téarma ceannaireacht dháilte?

"The implication for those in **formal leadership roles** is that they have a **key role** to play in **creating the conditions** for **distributed leadership** to occur. They have to create the opportunities for others to lead" (Harris, 2014)

Ceannaireacht Inbhunaithe IPPN 2022

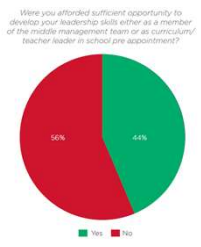

Ceannaireacht roinnte

What is Distributed Leadership?

The **sharing of leadership** with others, or sharing the "power of influence" which comes with leadership.

Many different words are often used to describe a similar concept: **shared** leadership, **collaborative** leadership, **empowering** leadership.

Distributive leadership is not necessarily the "act" of distributing power, but the **mindset** (or perspective) a given leader takes about how to operate within a given organization

(Spillane, 2006) .

Ceisteanna ???

7

'How do formal leaders provide **opportunities** for informal leaders to **come forward**?' Alma Harris

Cén Cuma atá ar cheannaireacht roinnte i do scoilse?
An bhfuil sé ag tarlú?
Muna bhfuil céard iad na bacainní?
Cén chaoi go bhféadfaí na bacainní a shárú?

16

Ceannaireacht Inbhunaithe....

> Movement away from a hierarchical, duties-focused approach to the more inclusive approach to the leadership and management of our schools, where the contributions of all are valued and celebrated, cannot be assumed. It needs to be fostered, facilitated and embedded.

IPPN 2022, Caibidil 7

17

Ionchais Scoileanna
Ionchais Scoileanna

Ciorclán 56/2022

An Próiseas Sé Chéim FMS agus Folláine

FMS agus DEIS

An Scéim Aitheantais

Córas agus Cómhthéacs scoile a chothromú

Rath a cheiliúradh

18

Bliain athbhreithnithe 2022-2023: Imlitir 56/2022

2022-2023: Bliain athbhreithnithe: I rith na bliana seo, éilítear ar scoileanna:

- An próiseas FMS a úsáid/Leanúint den próiseas FMS a úsáid chun tionchar COVID-19 ar eispéiris agus ar thorthaí oideachais a ndaltaí/scoláirí, ar a bhfolláine, ar a spreagadh chun foghlama, agus ar a rannpháirtíocht san fhoghlaim a aithint agus machnamh a dhéanamh air.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar na riachtanais maidir le húsáid an phróisis FMS chun athbhreithniú agus timthriall forbartha ar chur chun cinn na folláine a thionscnamh faoi 2025 mar atá leagtha amach i Ciorclán 0032/2021 agus Ciorclán 0033/2021.
- Athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht a bpróiseas FMS go dtí seo, é a fhorbairt agus a chomhdhlúthú de réir mar is gá chun a chinntiú go bhfuil sé comhoibritheach, ionchuimsitheach agus go mbíonn tionchar aige.

Ciorclán 56/2022

"... I bhfianaise thionchar phaindéim COVID-19 i scoileanna, leathnaíodh críochnú an dara timthriall FMS ó 2020 go 2022. Sa dara céim leathnaithe seo, spreagadh scoileanna chun an próiseas FMS a úsáid chun cabhrú leo aghaidh a thabhairt ar dhúshláin a eascraíonn as an bpaindéim, an obair atá fágtha ar FMS a chur i gcrích, agus aghaidh a thabhairt ar réimsí a shainaithin an scoil mar thosaíocht.

Imlitir 56/2022

Conas a thosaítear ag aithint tosaíochta comhthéacsanna sonracha scoile?

Cén tuiscint atá agat ar thosaíochtaí náisúnta agus spriocanna an churaclaim náisiúnta?

Straitéisí Náisiúnta 2022-2026

21

Pleanáil gníomhaíochta le haghaidh Feabhsúcháin
Pleanáil gníomhaíochta le haghaidh Feabhsúcháin

- Sainaithin na daltaí atá "i mbaol": Cúinsí Baoil
- Riachtanais na ndaltaí atá i mbaol
- Réimsí Gníomhaíochta atá ina dTosaíochtaí
- Spriocanna Feabhasúcháin
- Riachtanais FGL
- Straitéisí Monatóireachta
- Critéir Mheasúnaithe

Pleanáil DEIS agus FMS

Príomhéascaitheoirí agus Téamaí le haghaidh Feabhsúcháin

Rudaí le meas

22

Acmhainn na Ceannaireachta a Chothú
Cultúr freagrachta roinnte a chothú.

Roinneann agus dáileann ceannairí éifeachtacha freagrachtaí ceannaireachta i scoileanna DEIS maidir le pleanáil gníomhaíochta DEIS le baill foirne eile.

Cothaíonn siad acmhainn na ceannaireachta ar fud a scoileanna.

Tá na ceannairí sinsearacha ar an eolas faoi láidreachtaí na foirne scoile agus cruthaíonn siad líonra nó foireann de mhúinteoirí (tá freagrachtaí ceannaireachta ar go leor acu) atá ina bhunús le próiseas pleanála gníomhaíochta DEIS.

Ag féachaint ar Phleanáil gníomhaíochta le haghaidh Feabhsúcháin 2022 Lch. 19

Céard iad na céimeanna atá ceannairí sinsearacha in ann a thógáil chun acmhainn na ceannaireachta a chothú chun tacú le próiseas pleanála gníomhaíochta DEIS?

23

Forbairtí ar Churaclam na Bunscoile

24

Tacaíochtaí SFGM

https://sites.google.com/pdst.ie/fms/acmhainn%C3%AD-taca%C3%ADochta?authuser=0

25

Tosaíochtaí a aithint....

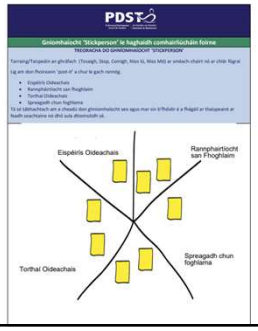

26

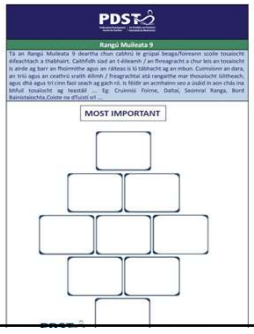

27

COMHAR

Reáchtálann an tSeirbhís um Fhorbairt Ghairmiúil do Mhúinteoirí (SFGM) sraith ceardlann forbartha ceannaireachta don Mheán-cheannaireacht (Príomhoide Cúnta I agus Príomhoide Cúnta II) i mbunscoileanna agus in iar-bhunscoileanna. Tá cuireadh chuig an gclár seo á chur ar fáil i dtosach do scoileanna a bhfuil an clár 'Forbairt' críochnaithe acu le cúig bliana anuas.

28

Tacaíochta SFGM

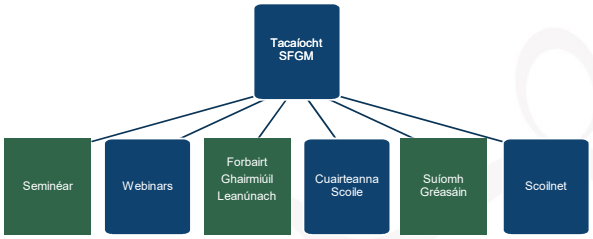

29

Tagairtí

Ciorclán 44/2019 Earcú/Ardú Céime agus Ceannaireachta do Mhúinteoirí i mBunscoileanna Aitheanta '

Circular 3/2018 'Earcú/Ardú Céime agus Ceannaireachta do Mhúinteoirí i Meanscoileanna Aitheanta

An Roinn Oidechais (2022) *Ag Breathnú ar an Scoil Againne*

Harris A. (2014) '*Distributed Leadership*' Teacher Magazine.
Spillane, S. (2006) '*Towards a Theory of Leadership Practice: A Distributed Perspective*'. Routledge.
IPPN (2022) Ceannaireacht Inbhuanaithe

30